

دبیر شورایعالی مناطق آزاد و ویژه:

تولید صادرات محور باید اولویت مناطق ویژه اقتصادی باشد

اقتصاد کیش - شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، در نخستین نشست مدیران عامل مناطق ویژه اقتصادی کشور که به میزبانی منطقه ویژه اقتصادی بر گزار شد، گفت: مناطق ویژه اقتصادی به‌عنوان پیشران اقتصاد کشور باید نقش کلیدی در صادرات و توسعه‌صنعتی ایفاکنند.

به گزارش اقتصاد کیش، رضا مسرور، دبیر شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی با اشاره به رویکرد جدید دبیر خانه، از پیگیری جدی برای بازگشت مزیت‌های قانونی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی خبر داد و افزود: دو نوع مزیت در این مناطق وجود دارد؛ مزیت نسبی و مزیت رقابتی. برای جذب سرمایه‌گذار، باید تمرکز ما بر ایجاد مزیت‌های رقابتی باشد.

مسرور، یکی از دلایل کاهش صادرات را حذف مزیت‌هایی مانند معافیت مالیات بر ارزش افزوده دانست و تأکید کرد: با نمایندگان مجلس و فراکسیون مناطق آزاد رابرتی کرده‌ایم و پیگیر احیای این معافیت‌ها هستیم. وی خواستار همکاری دستگاه‌های اجرایی به‌ویژه گمرک در حمایت از تولید شد و گفت: نگرش حمایتی نسبت به تولید، اصلی ضروری در پیشبرد مأموریت مناطق ویژه اقتصادی است. در جهان نیز توجه به صنعت و تولید، مبنای رشد اقتصادی کشورهاست.

دبیر شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی تصریح کرد: تفاوت اصلی مناطق ویژه اقتصادی با شهرک‌های صنعتی در مأموریت صادراتی آن‌هاست. تولید برای مصرف داخلی باید در شهرک‌های صنعتی باشد، اما تولید صادرات‌محور باید در مناطق ویژه اقتصادی انجام شود. مسرور، امنیت سرمایه‌گذاری را از ارکان مهم جذب سرمایه دانست و اظهار داشت: قوانین باید پایدار باشند و با تغییر مدیران دچار تزلزل نشوند. این ثبات قانونی، ضامن اعتماد سرمایه‌گذاران خواهد بود.

وی همچنین خواستار تشکیل شرکت‌های مدیریت صادرات برای مناطق ویژه اقتصادی، مشابه مناطق آزادشود گفت: این شرکت‌ها می‌توانند در صادرات محصولات واحدهای کوچک و متوسط بسیار مؤثر باشند.

دبیر شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی همچنین به فرصت سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی اشاره کرد و گفت: با توجه به ناترازی در بخش برق، مناطق ویژه اقتصادی می‌توانند میزان سرمایه‌گذاران در حوزه تولید انرژی باشند.

مسرور با اشاره به نامگذاری امسال به عنوان سال «سرمایه‌گذاری برای تولید» توسط مقام‌مظفر رهبری و پیگیری و حساسیت‌ایشان بر رسیدگی و رفع مشکلات واحدهای تولیدی، از تشکیل کارگروه‌هایی در حوزه مالیات و گمرک در دبیر خانه شورای عالی خبر داد و ابراز امیدواری کرد که صادرات در مناطق ویژه اقتصادی می‌تواند تا پایان سال ۱۴۰۴ از ۲۰ میلیارد دلار عبور کند.

شوخی با تیتیرهای اقتصاد کیش ...

- دکتر مسرور: مدل مدیریتی مهندس ترکان باید یک مدل مفهومی برای مدیریت اثربخش در کشور باشد

ما مدل حجت و سعید هم داشتیم در مناطق آزاد ها!

- برگزاری نشست هم اندیشی حوزه بین الملل منطقه آزاد کیش
- با برنامه از پیش تعیین شده بود یا اتفاقی برای بهره برداری از حضور میهمانان ؟**
- برای تبدیل کیش به قطب اقتصادی، گردشگری و فناوری نیازمند شفاف سازی مقررات وثبات اقتصادی هستیم

ثبات اقتصادی وثبات مدیریت البته!

- جزیره کیش میتواند محور دیپلماسی و رویدادهای مهم بین المللی باشد

بله کیش این را هم می تواند!

- جزیره کیش را می توان به یکی از کانونهای اصلی جذب گردشگر داخلی و خارجی تبدیل کرد
- بله این هم همینطور!**
- تزیینات فقط یک نفر!

پس توقع داشتی دو نفر باهم برزن!

- شگفتی سازی «ویرا کارنو» در شب بزرگداشت فردوسی در جزیره کیش
- دوباره هنر نمایی بخش خصوصی**

انعکاس ... بازخورد مطالب اقتصادکیش

واکنش به صفحه یک اقتصاد کیش (دیروز)

به ضرب المثل قدیمی و معروفی هست که میگویند:

"با حلوا حلوا گفتن دهن شیرین نمیشه"

نه میدانم ضرب المثل های قدیمی، الان هم کاربرد دارند یا نه؟

در همین صفحه اول امروز (دیروز) روزنامه، جقدر حلوا حلوا گفته شده است تبدیل کیش به قطب اقتصادی
تبدیل کیش به قطب گردشگری
تبدیل کیش به قطب فناوری
شفافیت‌مقررات
ثبات اقتصادی

هم اندیشی های بین المللی

کیش کانون اصلی جذب گردشگر داخلی و خارجی

کیش محور دیپلماسی و رویدادهای بین المللی

اینها فقط حلواهای و تیرین روزنامه امروز بوده است و قطعاً داخل روزنامه حلواهای دیگری یافت میشود و حتما حلواهای انبار شده ای هم وجود دارد که احتمالاً در روزهای آینده منتشر میشود

این حلواها یک طوری هستن که حتی با گفتن و نوشتن و خواندن هم دهن آدم شیرین میشو!

نمیدانم ضرب المثل قدیمی کاربردش رو از دست داده یا خیر!؟

یا حلوا شامل ضرب المثل عطف به ما سبق نمیشود؟!

شاید هم حلواي مسئول با حلواي مسئول ديگر تفاوت دارد؟!!

"این حلوا عسلن و اقعا !"

✱ یک شهروند

در گفت وگو با مهندس محمدرضا یزدان پناه، نخستین مدیر عامل سازمان منطقه آزاد کیش مطرح شد؛

جزیره کیش؛ الگویی برای حکمرانی مشارکتی، نوآورانه و اخلاق محور

■ گفتگو از: ندا اکبری / پژوهشگر مدیریت شهری

اقتصاد کیش - جزیره کیش، با وجود وسعت محدودش، در منظومه توسعه نهادی کشور، نقشی فراتر از اندازه‌ی جغرافیایی خود ایفا کرده است. این پیشتازی نه صرفاً محصول سرمایه‌گذاری یا موقعیت استراتژیک، بلکه نتیجه‌ی شکل‌گیری نوعی الگوی نوپدید در حکمرانی است که در سایه‌ی ساختار شکنی، نوآوری و از من‌و‌خطا متولد شد.

در مواجهه با تجربه کیش، ناگزیر باید به تمایز میان مفاهیمی چون مدیریت، حکمرانی و حکمروایی پرداخت. مدیریت، بر اجرا و بهره‌وری متمرکز است؛ در حالی که حکمرانی، تعامل نهادهای عمومی و خصوصی، مشارکت ذی‌نفعان، و سازوکارهای پاسخ‌گویی را در بر می‌گیرد. برای تأکید بر بُعد مشارکتی و شبکه‌ای این مفهوم، واژه‌ی حکمروایی را به کار می‌برند—که در زبان فارسی، بارمعنایی متمایزتری از حکمرانی دارد. به این اعتبار، حکمروایی را می‌توان شکلی از اداره‌مشارکتی دانست که از تمرکزگرایی عبور کرده بر تعامل و هم‌افزایی میان نهادهای متکثر در اداره امور تأکید دارد.

از این منظر، کیش را می‌توان نمونه‌ای زنده از حکمروایی در حال تکوین دانست؛ جایی که سازمان منطقه آزاد نه به‌مثابه وزارتخانه‌ای کلاسیک، نه شهرداری‌ای محلی، و نه صرفاً شرکت اقتصادی، بلکه همچون نوعی دولت محلی تجربی شکل گرفت. به باور من، می‌توان آن سال‌های ابتدایی را دوران جست‌وجوی مدل حکمرانی نامید؛ دوره‌ای که نه بر اساس نقشه‌ای از پیش تعیین‌شده، بلکه با رویکردی انعطاف‌پذیر،

پیش‌رونده، و نوآورانه پیش رفت.

در فهم این تجربه، یگانه نمی‌توان از نقش برخی افراد کلیدی عبور کرد؛ کسانی که نه فقط در ساخت نهاد، بلکه در بنیان‌گذاری اندیشه‌ی آن مؤثر بوده‌اند. در صدر این چهره‌ها، مهندس محمدرضا یزدان‌پناه قرار دارد؛ نخستین مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش و معمار اولیه نقش نهاد آن. یزدان‌پناه نه فقط مسئول اداره یک سازمان نو ظهور بود، بلکه در غیاب چارچوب‌های تثبیت‌شده، با انگاهی راهبردی و جسورانه، مدل تازه‌ای از تعامل میان دولت، جامعه و بازار را در عمل طراحی و اجرا کرد. حضور هم‌زمان او در عرصه اجرا و اندیشه، نقشی بی‌بدیل در تبدیل کیش به بستری برای مدیریت مشارکتی و توسعه‌محور ایفا کرده است.

در بخشی از این گفت‌وگو، از او پرسیدم که چرا کیش توانسته در مقایسه با مانگین ملی، روندی پویاتر و متفاوت‌تر در توسعه طی کند. پاسخ او، روشن و بنیادین بود: حضور مؤثر بخش خصوصی، در کنار دولتی سبکبار، تسهیل‌گر، منعطف، به‌باور او، این ترکیب، کیش را به سکویی برای تجربه‌ی حکمروایی نوآورانه بدل کرده است.

این گفت‌وگو، تلاشی است برای فهم عمیق‌تر این تجربه‌ی نهادهاز؛ از ریشه‌های آن آغاز می‌شود، چالش‌های امروز را بررسی می‌کند، و تصویری از افق‌های پیش‌روی حکمرانی در کیش ترسیم می‌نماید.

کیش: از تجربه زیسته تا الگوی حکمرانی

● **آقای یزدان‌پناه، شما به‌عنوان اولین مدیر عامل سازمان منطقه آزاد کیش، نقش بسزایی در شکل‌دهی به این جزیره ایفا کرده‌اید. اگر بخواهید یک ارزیابی کلان از وضعیت کنونی کیش و روند توسعه آن در یک چشم‌انداز بلندمدت ارائه دهید، کدام مؤلفه‌ها را از نظر حکمرانی و سیاست‌گذاری، تعیین‌کننده می‌دانید؟**

در ارزیابی کلان وضعیت کیش، سه مؤلفه اصلی را تعیین‌کننده می‌دانم: نخست سرمایه اجتماعی و اعتماد عمومی به فرآیندهای مدیریتی؛ دوم، ظرفیت زیرساختی برای توسعه متوازن و پایدار؛ و سوم، توانمندی در نهادهاسازی نوآورانه که برای موفقیت به هم‌افزایی منابع نیاز دارد. اگر این سه مؤلفه با رویکرد اخلاق‌مدار، شفافیت در عملکرد و تعامل مؤثر با تمامی ذی‌نفعان دنبال شوند، کیش می‌تواند به یک مدل موفق حکمرانی تبدیل شود. امروز اگر بخواهیم کیش را به‌عنوان یک نمونه موفق از حکمرانی تثبیت کنیم، باید به سمت بازسازی نهادهای برویم: نهادهایی با حافظه تاریخی، هویت حقوقی روشن، و استقلال نسبی از تحولات سیاسی روزمره.

نقش شفافیت و صداقت در حکمرانی محلی

- در یک نظام حکمرانی خوب، شفافیت نه تنها یک ارزش

دعوت من به همگان این است که بیایید کیش را با هم بسازیم؛ با صداقت،

مشارکت و امید. تنها با گفت‌وگو، همدلی و همکاری می‌توانیم کیش را به

الگویی برای حکمرانی اخلاق‌محور و مردم‌محور در ایران تبدیل کنیم. کیش

آینده، تنها زمانی می‌تواند الگویی برای حکمرانی مشارکتی شود که مردم نه

صرفاً مخاطب سیاست‌ها، بلکه هم‌پدیدآور آن‌ها باشند. این، مسیر ماست.

کرده و به مشارکت واقعی و اثرگذار دست یابد؟ چنین سازوکاری چه ویژگی‌هایی باید داشته باشد تا به بخشی از فرهنگ حکمرانی بدل شود؟

قطعاً این نیاز در کیش احساس می‌شود و بی‌پاسخ ماندن آن، به فرسایش سرمایه اجتماعی منجر خواهد شد. باید سازوکاری طراحی شود که فراتر از جلسات و همایش‌ها باشد و مردم را در فرآیند طراحی، تصمیم‌سازی، نظارت و ارزیابی سیاست‌ها شریک کند. این سازوکار باید شفاف، در دسترس همه اقشار، و متصل به فرآیندهای واقعی تصمیم‌گیری باشد؛ نه صرفاً تشریفاتی و نمایشی. بازخورد به مشارکت‌کنندگان، پیگیری نظرات آنان، و وجود صداقت رفتاری در مدیران از دیگر الزامات این مشارکت واقعی است. مشارکت زمانی به فرهنگ حکمرانی تبدیل می‌شود که نه فقط در ساختارها، بلکه در ذهنیت و رفتار نهادیند شود.

شورا: از ساختار تا کارکرد واقعی

● **شورای گفت‌وگوی بخش خصوصی و سازمان منطقه آزاد کیش، به‌عنوان یک سازوکار جدید در حال شکل‌گیری است. تجربه سال‌های گذشته نشان داده است که غیبت یک بستر گفت‌وگو میان بخش خصوصی و سازمان، چه پیامدهایی به دنبال داشته است. آیا شورایی می‌تواند این خلأ را پر کند و به بستری پایدار برای تعامل سازنده بدل شود؟**
در طول سال‌ها کار اجرایی و مشاوره، به‌وضوح دیدم که فقدان یک بستر نهادی برای گفت‌وگوی پایدار میان سازمان و بخش خصوصی، به انباشت سوء تفاهم، بی‌اعتمادی و در نهایت ناکارآمدی سیاست‌ها می‌انجامد. در عمل، تصمیم‌سازی‌ها بیشتر یک‌طرفه بودند: سازمان تصمیم می‌گرفت، و فعالان اقتصادی ناچار به انطباق بودند. اما تجربه جهانی نشان می‌دهد که سیاست‌گذاری موفق، بر پایه «شنیدن منظم» شکل می‌گیرد. ایده‌شورا، پاسخی به این نیاز است: نهادینه‌کردن شنیدن، و ارتقاء کیفیت گفت‌وگو به یک سطح پایدار و مؤثر.

شورای گفتگو می‌تواند به عنوان یک بستر جدید اخلاق‌گفت‌وگوی سازنده میان بخش خصوصی، نهادهای محلی و سازمان منطقه آزاد را پر کند. بدون چنین فضایی، سیاست‌گذاری‌ها اغلب یک‌طرفه و فاقد هماهنگی می‌شوند. شورا می‌تواند زمینه‌ساز شفاف‌سازی منافع، هم‌افزایی منابع و جلب اعتماد باشد.

● **شورای گفت‌وگوی کیش تا چه اندازه از الگوی ملی الهام گرفته و در چه مواردی ناگزیر به انطباق با ساختار محلی شده است؟**

ما از تجربه موفق شورای گفت‌وگوی ملی الهام گرفتیم، اما بلافاصله فهمیدیم که کیش اقتضات خاص خود را دارد. مثلاً در سطح ملی، شورا در چارچوب مصوبه هیأت وزیران و با ریاست وزیر اقتصاد شکل می‌گیرد. اما در کیش، باید سازوکاری می‌ساختیم که با ساختار سازمان منطقه آزاد هماهنگ باشد، و در عین حال از ظرفیت‌های بخش خصوصی به‌صورت واقعی استفاده کند. بنابراین، تلاش کردیم ساختار شورا را ساده، منعطف و متکی بر گفت‌وگوی واقعی طراحی کنیم، نه صرفاً یک نهاد فرمایشی.

از تشریفات تا تسهیل‌گری؛ عملکرد واقعی شورا

● **با توجه به وظایف شورا، این سازوکار چگونه می‌تواند میان بخش‌های مختلف خصوصی، دولتی و اجتماعی در کیش پیوند ایجاد کند؟**

باطراحی فرآیندهای گفت‌وگوی ساختاریافته‌نشر گزارش‌های منظم و استفاده از ظرفیت‌نخبگان محلی، شورایی می‌تواند به‌عنوان حلقه اتصال مؤثر عمل کند. اگر شورا به‌جای یک ساختار اجرایی صرف، نقش تسهیل‌گر را ایفا کند، می‌تواند این پیوند را مستحکم کند.

● **شورا چگونه می‌تواند از خطر فروکاستن به جلسات نمایشی دوری کند و به یک نهاد مؤثر در سیاست‌ورزی اخلاق‌مدار تبدیل شود؟**

انتظار داریم که شورا به‌عنوان یک سکوی سیاست‌ورزی اخلاق‌مدار، شفاف و حقیقت‌محور عمل کند. شورا باید مستقل، متعهد به گزارش‌دهی شفاف، و پیگیر عملی پیشنهادات باشد. اگر شورایی ویژگی‌ها را نداشته باشد، می‌تواند الگوی حکمرانی در مناطق آزاد کشور باشد.

● **آقای یزدان‌پناه، اگر بخواهید توضیح دهید که فرایند شکل‌گیری شورای گفت‌وگوی بخش خصوصی و سازمان**

منطقه آزاد کیش چگونه طی‌شده و حالا این شورا در چه مرحله‌ای از فعالیت قرار دارد، چه توضیحی خواهید داد؟
فرایند شکل‌گیری شورای گفت‌وگوی بخش خصوصی و سازمان منطقه آزاد کیش، به ابتکار جناب آقای کبیری، مدیرعامل جوان و تحول‌گرای سازمان، آغاز شد؛ با هدف

